

GASUM-KONSERNIN OSAVUOSIKATSAUS

1.1.–30.9.2018

Gasum

GASUM JULKISTI RASKAAN LIIKENTEEN MITTAVAN TANKKAUSASEMAVERKOSTON INVESTOINTIOHJELMAN

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT 1.1.–30.9.2018

- Liikevaihto 827,4 miljoonaa euroa, jossa kasvua 22,5 % (675,7 milj. euroa)
- Maakaasuliiketoiminnan myynti 613,2 miljoonaa euroa (497,8 milj. euroa)
- LNG-liiketoiminnan myynti 176,8 miljoonaa euroa (140,5 milj. euroa)
- Biokaasuliiketoiminnan myynti 35,5 miljoonaa euroa (35,4 milj. euroa)
- Liikevoitto 93,0 miljoonaa euroa, jossa kasvua 20,0 % (77,5 milj. euroa)

AVAINLUVUT

milj. euroa	1-9/2018	1-9/2017	Muutos	1-12/2017
Liikevaihto	827,4	675,7	22,5 %	925,0
Liikevoitto	93,0	77,5	20,0 %	114,2
Liikevoitto-%	11,2 %	11,5 %		12,3 %
Omavaraisuusaste-%	44,1 %	41,0 %		41,6 %
Oman pääoman tuotto-% *	13,8 %	16,6 %		13,7 %
Sijoitetun pääoman tuotto-% *	9,7 %	9,4 %		9,1 %
Taseen loppusumma	1 493,6	1 414,2	5,6 %	1 421,2
Korolliset nettovelat	567,8	563,9	0,7 %	585,9
Nettovelkaantumisaste-%	86,5 %	97,4 %		99,2 %
Nettovelat / käyttökate*	2,9	3,0		3,2
Henkilöstön määrä kauden lopussa	435	423	2,8 %	409

*Annualisoitu

GASUM-KONSERNIN TOIMITUSJOHTAJA JOHANNA LAMMINEN KOMMENTOI VUODEN 2018 KOLMATTA NELJÄNNESTÄ:

"Konsernimme taloudellinen tulos parani tarkastelujaksolla odotustemme mukaisesti. Liikevaihtomme kasvoi 22,5 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna, ollen 827,4 miljoonaa euroa ja liikevoittonamme oli 93,0 miljoonaa euroa.

Ilmastonmuutoksen torjunta edellyttää siirtymistä hiili- ja öljypohjaisista vaihtoehtoista puhtaampiin ratkaisuihin, ja tämä kasvattaa vauhdilla kaasun kysyntää. Panostamme tulevina vuosina merkittävästi pohjoismaisen kaasumarkkinan ja -infrastruktuurin kehittämiseen. Vahvistamme jatkuvasti kyvykkyyttämme tarjota monipuolisia, kilpailukykyisiä ja helposti saatavilla olevia kaasuratkaisuja asiakkaillemme Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa.

Erityisesti liikenteessä kysyntä puhtaammille kaasuratkaisuille kasvaa merkittävästi. Liikenne tuottaa noin viidenneksen EU:n kasvihuonepäästöistä ja tästä neljänneksen aiheuttaa jakelu- ja raskas liikenne. Vastataksemme kasvavaan kysyntään olemme ottaneet yhdeksi strategiseksi painopisteeksemme puhtaiden vaihtoehtojen tarjoamisen liikenteessä.

Syyskuussa julkistimme mittavan suunnitelman laajentaa raskaan liikenteen tankkausasemaverkostoa noin 50 asemalla Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Uudet tankkausasemat sijoitetaan kuljetusliikenteen virtojen kannalta keskeisiin solmukohtiin, ja ne mahdollistavat nesteytetyn maa- ja biokaasun käytön merkittävän lisäämisen raskaassa liikenteessä.

Toinen tärkeä askel pohjoismaisen kaasumarkkinan kehittämiseksi oli elokuun lopulla vahvistettu yrityskauppa, jossa omistukseemme siirtyi Enegian energiamarkkinapalveluiden liiketoiminta. Kaupan myötä voimme laajemmin palvella asiakkaitamme Pohjoismaissa.

Samaan aikaan jatkamme valmistautumista kaasumarkkinoiden avautumiseen Suomessa vuoden 2020 alusta."

LISÄTIETOJA:

Johanna Lamminen,
toimitusjohtaja, Gasum
puh. +358 20 44 78 661
(Henna Walker, johdon
assistentti)
etunimi.sukunimi(a)
gasum.fi

GASUM LYHYESTI

Energiayhtiö Gasum on pohjoismainen kaasualan asiantuntija, joka yhdessä kumppaniensa kanssa rakentaa siltaa kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa maalla ja merellä. Yhtiö tuo Suomeen maakaasua, edistää kiertotaloutta käsittelemällä jätteitä ja tuottamalla biokaasua ja kierrätysravinteita Suomessa ja Ruotsissa. Yhtiö tarjoaa energiaa sähkön ja lämmöntuotantoon, teollisuudelle ja maa- ja meriliikenteelle. Gasum on Pohjoismaiden johtava biokaasun tarjoaja. Yhtiöllä on Suomessa kaasutankkausasemia, joista osa palvelee raskasta kalustoa. Tytäryhtiö Skangas on Pohjoismaiden markkinoiden johtava nesteytetyn maakaasun (LNG) toimija. Yhtiö jatkaa LNG:n aseman ja infrastruktuurin vahvistamista ja toimittaa LNG:tä merenkulun, teollisuuden ja raskaan liikenteen tarpeeseen Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa.

www.gasum.fi

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Maakaasun osuus Euroopan kokonaisenergiankäytöstä on yli 20 prosenttia. Energiatehokkaan kaasun kysynnän on arvioitu kasvavan arviolta 30 prosenttia seuraavan 20 vuoden aikana.

Öljyn hinnan nousu ja kasvava epävarmuus hinnan kehityksestä ovat lisänneet mielenkiintoa kaasun käyttöä kohtaan. Sähkön hinta on ollut ennätyskorkealla johtuen alhaisista vesivarannoista kuivan kesän jälkeen. Tämä on myös lisännyt kaasun kysyntää niillä asiakkailla, joilla sähköä ja kaasua käytetään rinnakkain. Konsernin toimintaympäristössä on käynnissä lukuisia hankkeita tuotannon, varastoinnin ja kuljetuksen ympärillä. Nämä hankkeet lisäävät kilpailua, mutta toisaalta rakentavat luottamusta kaasun saatavuudesta ja markkinaehtoisesta hinnoittelusta.

Suomen hallitus esitti syyskuussa yhdistetyn sähkön- ja lämmöntuotannon verotusta muutettavaksi siten, että hiilidioksidiveron puolituksesta luovuttaisiin, mutta se korvattaisiin alentamalla yhdistetyssä tuotannossa käytettyjen polttoaineiden energiasisältöveroa 7,63 eurolla megawattitunnilta. Edellä mainitut muutokset kiristäisivät kivihiihen verotusta yhdistetyssä tuotannossa noin kolmella eurolla megawattitunnilta ja lieventäisi maakaasun verotusta noin 0,7 eurolla megawattitunnilta. Muutosten on tarkoitus astua voimaan 1. tammikuuta 2019.

Raskaan liikenteen päästöjä on komission toukokuussa antaman esityksen mukaan vähennettävä 15 prosentilla vuoteen 2025 mennessä ja 30 prosentilla vuoteen 2030 mennessä – vuoden 2019 tasoon verrattuna. Nesteytetty maakaasu (LNG) sekä nesteytetty biokaasu (LBG) tarjoavat kilpailukykyisen vaihtoehdon saavuttaen nämä tavoitteet.

Maantiiliikenteessä kaasuautojen määrä on kasvanut Suomessa vuoden 2018 tarkastelujaksolla edelleen. Ensirekisteröityjä kaasuautoja oli vuoden ensimmäisen yhdeksän kuukauden aikana 1 161 ja tämän lisäksi käytettyjä kaasuautoja tuotiin yli 900 kappaletta. Suomessa kaasuautojen määrällinen tavoite vuoteen 2030 mennessä on 50 000 ja tämä tavoite on nykyvauhdilla saavutettavissa.

Ruotsi on asettanut tavoitteeksi lopettaa fossiilisten polttoaineiden käytön vuoteen 2045 mennessä. Maantiekuljetuksissa tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 70 prosentilla vuoden 2010 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Ruotsin kansallinen kuljetusalan strategia asettaa alalle kuljetusjärjestelmän energiatehokkuuden jatkuvaa parantamista ja fossiilisista polttoaineista riippuvuuden vähentämistä koskevat tavoitteet, joiden tarkoitus on pienentää ilmastovaikutuksia. 'Klimatklivet' -hankkeeseen Ruotsin hallitus on varannut lähes kaksi miljardia Ruotsin kruunua (n. 200 miljoonaa euroa) kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen tähtääviin paikallisiin investointeihin. Kansallisia investointitukia on myönnetty biokaasutuotantoon, tankkausinfrastruktuuriin ja vähäpäästöisten ajoneuvojen hankintaan.

Norjassa tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasupäästöjä vähintään 40 prosentilla vuoteen 2030 mennessä ja olla vuoteen 2050 mennessä vähäpäästöinen yhteiskunta, jonka kasvihuonekaasupäästöt ovat 80–95 prosenttia pienemmät kuin referenssivuonna 1990. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarjotaan kansallista rahoitustukea hankkeille, jotka auttavat vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä ja kehittämään uutta energia- ja ilmastotekniikkaa.

EU:n kiertotaloustavoitteet ohjaavat yhä enenevässä määrin lietteitä ja biojätteitä käsittelymuotoihin, joissa sivuvirroista saadaan suurin hyöty irti. Näiden tavoitteiden mukaan yhdyskuntien jätteistä 65 % tulee kierrättää vuoteen 2030 mennessä. Nykyisin vastaava taso on Suomessa keskimäärin 30–35 %.

GASUMIN STRATEGIA ON LAAJENTAA KAASUMARKKINAA

Gasum edisti kolmannen vuosineljänneksen aikana strategiaansa isoin harppauksin. Yhtiön strategiana on laajentaa kaasumarkkinaa ja rakentaa siltaa kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa maalla ja merellä muuttuvassa toimintaympäristössä. Uudistuminen on keskeinen osa yhtiön strategiaa. Yhtiön missio on 'Puhtaampaa energiaa' ja visio on 'Johtaa pohjoismaista kaasuekosysteemiä'. Yhtiön strategiaa toteutetaan seuraavien kokonaisuuksien avulla; edistämme kestävä kehitystä, lisäämme arvoa asiakkaillemme, rakennamme älykäästä kaasuekosysteemiä ja kehitämme yhdessä Gasumia.

Gasumin kesäkuussa allekirjoittama strategisesti tärkeä yrityskauppa Enegian Energiamarkkinapalvelut -liiketoiminnasta toteutui odotetusti elokuussa 2018. Yrityskauppa mahdollistaa palveluiden laajentamisen energian tukku-markkinoilla.

Gasum on sitoutunut panostamaan vähäpäästöisen liikennekaasumarkkinan kehittämiseen Pohjoismaissa. Yhtiö kasvattaa kaasutankkausasemaverkostoa vastaamaan kaasuautoilun nopeasti kasvavaan kysyntään. Yhtiö julkaisi tarkastelujaksolla noin 50 raskaan liikenteen LNG-tankkausaseman investointiohjelman Suomeen, Ruotsiin ja Norjaan vuoden 2020-alkuun mennessä. Lisäksi nesteytetty biokaasu tarjoaa vaihtoehdon päästötavoitteiden saavuttamisessa myös teollisuudessa ja meriliikenteessä, joissa yhtiö solmikin uusia sopimuksia raportointikauden aikana.

Turvallisuus on Gasumin strategian ja vastuullisuuden keskiössä ja siihen panostetaan jatkuvasti. Kuluvan vuoden kolmannella kvartaalilla ei ole tapahtunut poissaoloon johtaneita tapaturmia. Yhtiön tapaturmien määrä on kehittynyt positiiviseen suuntaan ja on nyt pienimmillään 10 vuoteen.

LIIKETOIMINNAN KEHITYS

Gasum-konsernin liikevaihto oli 827,4 miljoonaa euroa, jossa oli kasvua 22,5 % edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna (1–9/2017: 675,7 milj. eur). Konsernin liikevoitto oli 93,0 miljoonaa euroa (1–9/2017: 77,5 milj. euroa) ja liikevoittoprosentti oli edellisen vuoden tasolla, ollen 11,2 % (1–9/2017: 11,5 %). Hyvään alkuvuoteen vaikutti kaikkien liiketoimintayksiköiden hyvä tulos. Liikevaihto kasvoi erityisesti maakaasu- ja LNG- liiketoimintayksiköissä, kehitys on kuvattu seuraavalla sivulla olevissa taulukoissa.

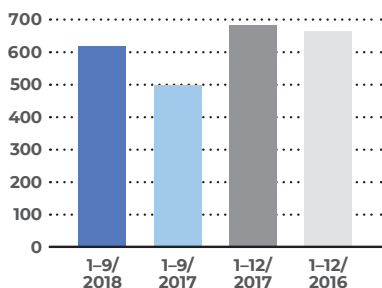
Maakaasuliiketoiminta

Maakaasun myyntivolyymit olivat syyskuun loppuun mennessä 18,2 TWh, jossa on nousua edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna 11 % (1–9/2017: 16,5 TWh). Kaasua käytettiin edellisvuotta enemmän erityisesti yhdistetyssä lämmön- ja sähköntuotannossa. Tähän vaikutti osaltaan sekä kylmä alkuvuosi että kuivan kesän nostattama korkeampi sähkön markkinahinta. Maakaasun kokonaisku-

Liikevaihdon kehitys liiketoimintayksiköittäin

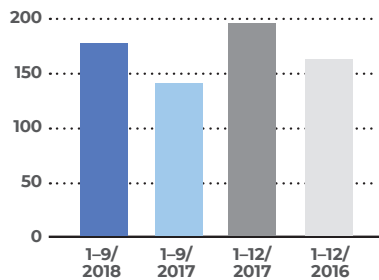
MAAKAASU

milj. euroa

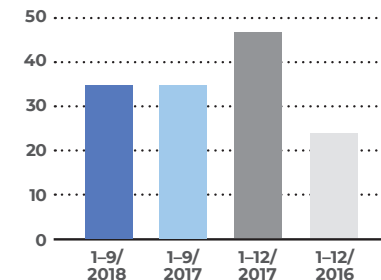
LNG

milj. euroa

BIOKAASU

milj. euroa

lituksen arvioidaan olevan koko vuonna selvästi edellistä vuotta korkeammalla tasolla.

Tarkastelujaksolla maakaasuliiketoimintayksikön liikevaihto kasvoi 23 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna, ollen 613,2 miljoonaa euroa (1-9/2017: 497,8 milj. euroa). Liikevaihdon merkittävään kasvuun vaikutti kaasun kasvanut kulutus sekä maakaasun hintakehitys.

Elokuussa Gasum osti suomalaisen energia-alan asiantuntijayrityksen Enegian energiemarkkinapalveluiden liiketoiminnan. Enegia Consulting Oy, Enegia Portfolio Services Oy ja Intstream Oy siirtyvät osaksi Gasumin maakaasuliiketoimintaa. Yrityskauppa vahvistaa Gasumin Pohjoismaista strategiaa mahdollistamalla palveluiden laajentamisen energian tukkumarkkinoilla ja luomalla alustan tuotetarjoaman laajentamiseksi asiakkailleen.

Uusi maakaasumarkkinalaki astui voimaan vuoden alussa. Gasum on jatkanut avoimen kaasumarkkinan valmistelua kaasumarkkinan avautuessa vuoden 2020 alusta. Markkinasäännöt on julkaistu syyskuussa ja valmistautuminen avoimeen markkinaan etenee suunnitellusti. Vuonna 2020 voimaan tulevat siirron tariffit esitellään vuoden loppuun mennessä ja hyväksytään keväällä 2020. Lopullinen tariffi julkaistaan 30.4.2020 mennessä maakaasumarkkinalain mukaisesti.

Osana Gasumin tulevaa eriyttämistä yhtiö perusti uuden tytäryhtiön, Suomen Kaasunsiirtopalvelut Oy:n, jonka tehtävänä on suunnitella siirtoverkkoliiketoiminnan kehittämistoimia eriyttämisen jälkeiselle ajalle, erityisesti markkinoiden avautumiseen liittyvien palvelujen osalta. Samassa yhteydessä on tehty päätös kaasuyhdysputkea Suomen ja Viron välille rakentavan projektiyhtiö Baltic Connector Oy:n siirtymisestä Suomen Kaasunsiirtopalvelut Oy:n omistukseen. Integroimalla Balticconnector-hanke jo nyt Gasumiin, pyritään varmistamaan siitä, että kaasuinfrastruktuuria kehitetään yhtenä kokonaisuutena niin, että se palvelee suomalaisia kaasunkäyttäjiä mahdollisimman kustannustehokkaalla tavalla.

LNG-liiketoiminta

LNG-liiketoimintayksikön liikevaihto oli tarkastelujaksolla 176,8 miljoonaa euroa (1-9/2017: 140,5 milj. euroa). Liikevaihdon kasvun taustalla on LNG:n hintakehitys ja sen parantunut kilpailukyky, joka on seurausta öljyn hinnan noususta. Liiketoimintayksikön myyntivolyymit tarkastelujaksolla olivat kokonaisuudessaan 4,7 TWh (1-9/2017: 4,5 TWh). Kiinnos-

tus nesteytetyn maakaasun (LNG) käyttöönottoon on kasvanut edelleen teollisuudessa.

Gasumin tytäryhtiö Skangas toimitti laivanvarustamo Furetankille nesteytettyä biokaasua (LBG). Ruotsissa tuotettu nesteytetty biokaasu toimitettiin Furetankin M/T FURE VINGA -säiliöalukselle Gasumin biokaasulaitokselta Lidköpingistä. Tankkaus tapahtui Göteborgin satamassa suoraan säiliöautosta laivaan.

Gasumin tytäryhtiö Skangas Oy ja Metsä Tissue Oyj solmivat tarkastelujaksolla sopimuksen nesteytetyn maakaasun (LNG) toimittamisesta Mäntän pehmpaperitehtaalle tuotannon prosesseihin. Tämän lisäksi Skangas Oy ja semen-tinvalmistaja Finnsementti Oy solmivat sopimuksen nesteytetyn maakaasun (LNG) toimittamisesta Raahen kuonajauhetehtaalle tuotannon prosesseihin. LNG toimitetaan Finnsementin Raahen kuonajauhetehtaalle säiliöautolla Tornion Manga LNG Oy:n -terminaalista, jossa Skangas on osakkaana. Skangas solmi myös sopimuksen Prima Protein tehtaalla kanssa LNG:n toimittamisesta Egersundiin Norjaan.

Yhteishanke Manga LNG Oy:n kanssa kaasun tuontiterminaalien rakentamiseksi Tornion Röttän satamassa etenee ja terminaalien ennakoitua olevan valmis kaupalliseen käyttöön vuoden 2019 alussa. Gasumin tytäryhtiö Skangas Oy on hankkeessa mukana Outokumpu Oyj:n, SSAB Europe Oy:n ja EPV Energia Oy:n kanssa.

Biokaasuliiketoiminta

Biokaasuliiketoimintayksikön liikevaihto oli tarkastelujaksolla 35,5 miljoonaa euroa (1-9/2017: 35,4 milj. euroa). Biokaasuliiketoimintayksikön myyntivolyymit tarkastelujaksolla olivat 377 GWh:ta, joka vastaa jo yli 35 000 auton kulutusta vuodessa.

Gasum on vastannut raskaan kaluston kysynnän kasvuun julkaisemalla vuoden kolmannella neljänneksellä investiohjelman noin 50 raskaan liikenteen kaasutankkausaseman rakentamiseen Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa 2020-luvun alkuun mennessä. Investoinnin myötä pohjoismainen raskaan liikenteen tankkausasemaverkosto laajenee moninkertaiseksi nykyisestä, mahdollistaen huomattavat päästövähennykset.

Ruotsin ympäristöviranomaisen Naturvårdsverket on myöntänyt Gasumille investointitukea, joka mahdollistaa yhteensä 24 uuden raskaan liikenteen LNG-kaasutankkausaseman rakentamisen Ruotsiin. Asemat tullaan rakentamaan liikenteen solmukohtiin. Yhtiö rakentaa raskaan liikenteen asemat mm. Tukholmaan, Borlängeen, Östersundiin, Kalma-

riin, Kungsbackan alueelle, Västerbotteniin, Norrbotteniin, Värmlandiin, Västernorrlandiin, Gävleborgiin, Örebrohun, Västmanlandiin, Uppsalaan, Västra Götalandiin, Östergötlandiin, Jönköpingiin, Kronobergiin ja Skåneen.

Suomeen uusia raskaan liikenteen tankkausasemia on suunnitteilla muun muassa Kuopioon, Lahteen, Ouluun ja Seinäjoelle. Raskaan runkoliikenteen kuljetuksiin on tarjolla valikoima LNG-käyttöisiä ajoneuvoja. Päättyneellä tarkastelujaksolla kaasutankkausasemien verkostoa on laajennettu Saloon ja Vantaalle.

TASE JA RAHOITUSASEMA

Konsernin taseen loppusumma 30.9.2018 oli 1 493,6 miljoonaa euroa (31.12.2017: 1 421,2 milj. euroa). Konsernin rahoitusasema vahvistui entisestään hyvän tuloksetekokyvyn ansiosta, omavaraisuusasteen ollessa 44,1 % (31.12.2017: 41,6 %). Konsernilla oli rahalaitoslainoja yhteensä 409,5 miljoonaa euroa (31.12.2017: 439,4 milj. euroa) ja muita pitkäaikaisia velkoja 173,0 miljoonaa euroon (31.12.2017: 127,2 milj. euroa). Muiden pitkäaikaisen velkojen nousu, ja sitä kautta taseen loppusumman nousu johtui lähinnä rahoitusleasingvelkojen kasvusta.

INVESTOINNIT JA YRITYSKAUPAT

Gasum-konsernin investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin tarkastelujakson aikana olivat yhteensä 29,6 miljoonaa euroa (1-9/2017: 15,1 milj. euroa) ja ne kohdistuivat pääosin biokaasulaitosten laajennusinvestointeihin ja uusien tankkausasemien rakentamiseen. Raportointikaudella tehdyt investoinnit tukevat ja edistävät yhtiön strategian toteuttamista, jonka yhtenä keskeisenä osana on biokaasumarkkinan kehittäminen ja tuotantokapasiteetin kasvattaminen.

Gasum on saanut tarkastelujaksolla yhteensä 5,4 miljoonaa euroa investointitukia, jotka kohdistuvat sekä meneillään oleviin että tuleviin investointeihin Suomessa ja Ruotsissa.

Gasum Oy ja Enegia Group Oy saivat päätökseen yrityskaupan 31. elokuuta 2018. Gasum hankki Enegian Energiamarkkinapalvelut liiketoiminnan, joka sisältää Enegia Consulting Oy:n, Enegia Portfolio Services Oy:n ja Intstream Oy:n osakekannat.

LAATU, YMPÄRISTÖ, TURVALLISUUS JA VASTUULLISUUS

Kolmannen vuosineljänneksen aikana ei ole tapahtunut yhtään tapaturmaa eikä vakavaa ympäristöhäiriötä. Gasumin tapaturmataajuus on kehittynyt positiiviseen suuntaan ja on nyt pienimmillään 10 vuoteen. Tarkastelujaksolla jatkettiin turvallisuuskampanjaa aiheena turvallisuuskulttuurin muutos. Samalla lanseerattiin työturvallisuuden verkkokurssi, jonka koko henkilöstö suorittaa. Ympäristöhäiriöiden ja tapaturmien uutta tutkintamallia pilotoitiin.

Energiahallintajärjestelmä auditoitiin ulkoisesti ja toimitaja-auditointiprosessia kehitettiin. LNG-toimitusketjujen elinkaaren aikaisia hiilijalanjälkiarviointeja hyödynnetään myynnissä ja toiminnan kehittämisessä.

TUTKIMUS JA TUOTEKEHITYS

Kiertotalous- ja kierrätysravinteet ovat vahvasti yhtiön tutkimuksen ja tuotekehityksen keskiössä. Yhtiö etsii uusia mää-

dätysjäännöksen käsittelyratkaisuja ja ravinnejäännöksen käyttömahdollisuuksia tuotekehityksessä yhteistyökumppaneidensa kanssa. Tavoitteena on jalostaa biokaasun tuotannossa syntyvää ravinnejäännöstä mm. teollisuuden prosessien tarpeisiin.

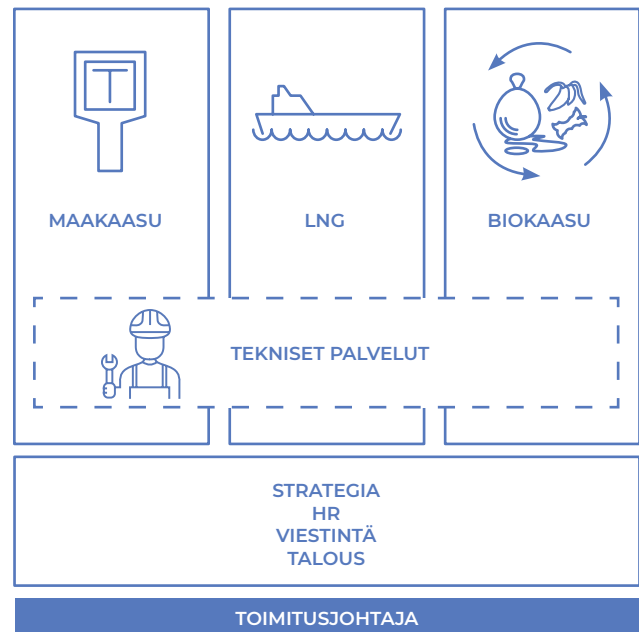
HENKILÖSTÖ JA ORGANISAATIO

Gasum-konsernissa työskenteli tarkastelujakson päättyessä 30.9.2018 yhteensä 435 henkilöä (30.9.2017: 423). Heistä 61 henkilöä työskenteli Ruotsissa LNG- ja biokaasuliiketoiminnoissa ja 56 henkilöä Norjassa LNG-liiketoiminnassa. Loput 318 henkilöä työskentelivät Suomessa. Tänäkin vuonna Gasum työllisti yli 30 nuorta osaajaa kesätöihin monipuolisiin tehtäviin.

Uudistuminen on keskeinen osa yhtiön strategiaa, ja yhtiö panostaa henkilöstön osaamisen kehittämiseen. Tarkastelujaksolla on julkaistu turvallisuuteen liittyviä Gasum Academyn verkkokoulutus. Yhtiö panostaa henkilöstön työhyvinvointiin, hyvään johtamiseen ja turvallisuuden kehittämiseen yhteistyössä henkilöstön kanssa. Tarkastelujaksolla yhtiö otti käyttöön johtamisen periaatteet koko konsernissa.

Yhtiössä on kolme liiketoimintayksikköä, maakaasu, LNG ja biokaasu. Tekniset palvelut -sisäinen tukifunktio tuottaa muiden liiketoimintojen ja myös muiden kaasualan toimijoiden tarvitsemia teknisiä palveluita. Gasum-konsernin organisaatio, ks. kuva:

GASUM-KONSERNIN ORGANISAATIO

YHTIÖN OMISTUSRAKENNE JA HALLINTO

Gasum on 100-prosenttisesti Suomen valtion omistama yhtiö. Osakkeista 73,5 prosenttia on valtion omistamalla Gasonia Oy:llä ja 26,5 prosenttia suoraan Suomen valtiolla. Osakeomistuksessa ei ole kuluvan vuoden aikana tapahtunut muutoksia.

Gasum Oy:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 13.4.2018 Helsingissä. Yhtiön hallituksen jäsenten lukumääräksi vahvistettiin yhteensä 7 jäsentä. Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Stein Dale, Elina Engman, Timo Koponen, Päivi

Pesola, Juha Rantanen ja Jarmo Väisänen. Uutena jäsenenä hallitukseen valittiin Elisabet Salander Björklund. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin uudelleen Juha Rantanen. Hallituksen työtä tukevat tarkastusvaliokunta ja HR-valiokunta.

YRITYSTOIMINNAN RISKIT JA RISKINHALLINTA

Gasumin liiketoimintaan kohdistuu strategisia, poliittisia, operatiivisia sekä markkina- ja rahoitusriskejä.

Markkinat

Tärkein yhtiön liiketoiminnan tulokseen vaikuttava tekijä on energiahyödykkeiden hinta maailmanlaajuisesti ja pohjoismaisilla markkinoilla. Yhtiö suojaa myymiensä energiahyödykkeiden avoimet positiot riskipoliittikkansa mukaisesti käyttämällä yleisiä instrumentteja, samoin suojataan myyntiin liittyvät valuutariskit. Maakaasun myyntiin ei sisälly markkinahintariskiä. Nesteytetyn maakaasun (LNG) hinnoittelu loppuasiakkaille seuraa kansainvälisiä kaasunoteerauksia ja LNG:n hankintaa. Strukturoidumpien kauppasopimusten yhteydessä avoin positio suojataan ulkoisia johdannaismarkkinoita käyttäen.

Strategiset ja poliittiset riskit

Gasumin strategiaan kuuluu pohjoismaiden kaasumarkkinoiden kasvattaminen. Yhtiö tähtää vahvaan kasvuun lähivuosina. Kaasuekosysteemin laajentaminen edellyttää investointeja kaasuinfrastruktuuriin sekä kumppanuuksiin pohjoismaissa.

Strategiset riskit liittyvät toimintaympäristön, teknologian, asiakkaiden ja markkinoiden muutoksiin sekä kilpailuun osamisesta ja pätevyydestä. Strategisia riskejä hallitaan osana konsernin strategiasuunnittelukehystä yhtiön strategiakellon mukaisesti riskien arvioinnissa ja hallinnassa.

Yhtiön eri liiketoimintoihin liittyvä poliittinen riski kohdistuu pääosin muutoksiin EU:n ja kansallisen tason regulaatiossa ja etenkin verotuksessa. Yhtiö varautuu näihin riskeihin seuraamalla ja osallistumalla aktiivisesti toimintaympäristöstään käytyävään keskusteluun. Lisäksi Gasum pyrkii päätöksenteon eri tasoilla tuomaan kattavasti esille omia näkökulmiaan ehdotettujen regulaatio- tai veromuutosten vaikutuksista kannaltamme keskeisen toimintaympäristön kehitykseen.

Rahoitus- ja sääntelyriski

Rahoitusriskit voidaan jakaa valuutta- ja korkoriskeihin, luottoriskeihin sekä vero- ja sääntelyriskeihin. Yhtiö käyttää standardoituja suojausinstrumentteja niin valuutta- kuin korkorisken suojaamiseksi. Yhtiö on keväällä 2018 aloittanut syvennetyn yhteistyön konserniverokeskuksen kanssa, mikä tukee yhtiön verostrategiaa ja tahtotilaa olla vastuullinen veronmaksaja. Yhteistyön tavoitteena on osallistua jatkuvasti verolainsäädännön ja verotuksen toimintatapojen kehittämiseen sekä olla mukana kehittämässä oikeudenmukaista, selkeää ja johdonmukaista verojärjestelmää.

Operatiiviset riskit

Liiketoimintansa luonteen vuoksi Gasum altistuu operatiivisille riskeille. Yhtiö toimittaa kaasua kaasuputkistolla tai säiliöillä. Koska yhtiön logistiset operaatiot tapahtuvat sekä maissa että merellä, yhtiö altistuu asiakkaan energiatoimitusten katkeamisen aiheuttamalle operatiiviselle riskille. Yhtiö

seuraa toimintojaan, tuotantoaan ja logistiikkaansa päivittäin ja varmistaa ympäristölupaehtojen noudattamisen. Henkilöstön työterveys ja työturvallisuus ovat ykkösprioriteetti alennettaessa operatiivisia riskejä. Kaasun toimitushäiriöihin on varauduttu varapolttoainejärjestelyillä.

RAPORTOINTIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Raportointikauden päättymisen jälkeen Gasum on allekirjoittanut kaupan norjalaisen Lyse-konsernin kanssa, jolla Gasum Oy ostaa loput 30 prosenttia Skangas AS:n osakkeista. Kaupan jälkeen Gasumin omistusosuus tytäryhtiössä on 100 prosenttia. Vuonna 2014 Gasumista tuli Skangas AS:n enemmistöosakas 51 prosentin omistusosuudella ja viime vuonna osuus kasvoi 70 prosenttiin. Toteutetut hankinnat ovat osa yhtiön strategiaa, jonka keskiössä on kehittää pohjoismaista kaasumarkkinaa ja LNG-infrastruktuuria.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Kaasu vähäpäästöisenä polttoaineena tulee kasvattamaan rooliaan ennen kaikkea merenkulussa sekä raskaassa liikenteessä. Kaasu tarjoaa myös teollisuudelle erinomaisen vaihtoehdon omien päästötavoitteiden saavuttamisessa.

Yhtiön investoinnit pohjoismaiseen kaasuekosysteemiin tulevat edesauttamaan yhtiön kasvua. Gasumin uudet liiketoiminnot (LNG ja biokaasu) ovat saaneet markkinoilla jo hyvän aseman ja ne tulevat kasvamaan merkittävästi tulevaisuudessa. Maakaasun pitkään jatkunut volyymin lasku on saatu taistamaan ja mahdolliset veromuutokset voivat vaikuttaa kaasun kysynnän kasvuun myös kaasuverkoston alueella.

Kaasun kokonaismyyntivolyymin ennustetaan kasvavan, joka myös varmistaa yhtiön liikevaihdon ja kannattavuuden positiivisen kehityksen.

GASUM-KONSERNI

Revontulenpuisto 2 C, PL 21
02100 Espoo, puh. 020 44 71
www.gasum.fi

Konsernituloslaskelma

milj. euroa

	Liitetieto	1-9/2018	1-9/2017	1-12/2017
Liikevaihto		827,4	675,7	925,0
Liiketoiminnan muut tuotot		16,9	18,6	23,3
Materiaalit ja palvelut		-632,7	-500,3	-678,5
Henkilöstökulut		-29,1	-28,2	-38,5
Poistot ja arvonalentumiset	3.	-55,0	-54,2	-68,1
Liiketoiminnan muut kulut		-35,6	-34,0	-49,0
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen sijoitusten voitosta/tappiosta		1,1	-0,1	-0,1
Liikevoitto		93,0	77,5	114,2
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-8,2	-3,4	-14,3
Voitto ennen veroja		84,8	74,1	99,9
Verot		-21,5	-14,9	-18,7
Tilikauden voitto		63,3	59,2	81,2
Tilikauden voiton jakautuminen:				
Emoyhtiön omistajille		66,0	62,1	86,2
Määräysvallattomille omistajille		-2,7	-2,9	-5,0

Laaja konsernituloslaskelma

milj. euroa

	1-9/2018	1-9/2017	1-12/2017
Tilikauden voitto	63,3	59,2	81,2
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Eläkevelvoitteiden uudelleenmäärittäminen	0,0	0,0	-0,1
Erät, jotka saatetaan siirtää myöhemmin tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot	2,3	-3,6	-6,2
Tilikauden laaja tulos yhteensä	65,7	55,7	74,9
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille	68,3	58,5	79,9
Määräysvallattomille omistajille	-2,7	-2,9	-5,0

Konsernitase

milj. euroa

	Liitetieto	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
VARAT				
Pitkäaikaiset varat				
Aineettomat hyödykkeet	3.	226,1	218,9	216,8
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	3.	998,1	965,7	949,8
Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävät sijoitukset		11,6	10,5	10,5
Myytavissä olevat sijoitukset		0,1	0,1	0,0
Johdannaisinstrumentit	5.	1,1	0,2	1,5
Muut pitkäaikaiset saamiset		0,4	4,3	0,4
Pitkäaikaiset varat yhteensä		1 237,4	1 199,7	1 179,0
Lyhytaikaiset varat				
Vaihto-omaisuus		103,0	122,7	98,7
Johdannaisinstrumentit	5.	4,4	0,4	0,8
Myyntisaamiset ja muut saamiset	4.	133,0	89,4	139,9
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		0,2	0,2	0,1
Rahavarat		15,5	1,8	2,7
Lyhytaikaiset varat yhteensä		256,2	214,5	242,2
Varat yhteensä		1 493,6	1 414,2	1 421,2

Konsernitase

milj. euroa

	Liitetieto	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
OMA PÄÄOMA JA VELAT				
Osakepääoma		178,3	178,3	178,3
Kertyneet voittovarot		378,9	300,1	292,7
Tilikauden voitto (tappio)		66,0	62,1	86,2
Muuntoerot		-2,0	-1,7	-4,4
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma		621,2	538,7	552,8
Määräysvallattomien omistajien osuus		35,3	40,2	38,0
Oma pääoma yhteensä		656,5	578,9	590,9
Velat				
Pitkäaikaiset velat				
Lainat	6.	399,7	419,6	409,6
Muut pitkäaikaiset velat		173,0	119,6	127,2
Johdannaisinstrumentit	5.	3,5	2,8	5,4
Laskennalliset verovelat		79,7	88,8	76,9
Varaukset		10,0	9,9	10,0
Eläkevelvoitteet		7,4	7,5	7,4
Pitkäaikaiset velat yhteensä		673,3	648,2	636,5
Lyhytaikaiset velat				
Lainat	6.	9,8	19,7	29,7
Johdannaisinstrumentit	5.	3,5	1,9	2,8
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	7.	143,3	157,7	143,9
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		7,2	7,8	17,4
Lyhytaikaiset velat yhteensä		163,7	187,2	193,8
Velat yhteensä		837,1	835,4	830,3
Oma pääoma ja velat yhteensä		1 493,6	1 414,2	1 421,2

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma						
	Osake- pääoma	Kertyneet voittovarot	Muuntoerot	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuudet	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2018	178,3	378,9	-4,4	552,8	38,0	590,9
Tilikauden tulos		66,0		66,0	-2,7	63,3
Muut laajan tuloksen erät						
Muuntoerot			2,3	2,3		2,3
Tilikauden laaja tulos		66,0	2,3	68,3	-2,7	65,7
Tasearvo 30.9.2018	178,3	444,9	-2,0	621,2	35,3	656,5

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma						
	Osake- pääoma	Kertyneet voittovarot	Muuntoerot	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuudet	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2017	178,3	370,3	1,8	550,4	45,4	595,9
Tilikauden tulos		62,1		62,1	-2,9	59,2
Muut laajan tuloksen erät						
Muuntoerot			-3,6	-3,6		-3,6
Tilikauden laaja tulos		62,1	-3,6	58,5	-2,9	55,7
Voitonjako		-50,0		-50,0		-50,0
Muut muutokset		-20,2		-20,2	-2,4	-22,7
Tasearvo 30.9.2017	178,3	362,2	-1,7	538,7	40,2	578,9

Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa

	1-9/2018	1-9/2017	1-12/2017
Liiketoiminnan rahavirrat			
Voitto ennen veroja	84,8	74,1	99,9
Oikaisut			
Poistot ja arvonalentumiset	55,0	54,2	68,1
Rahoituserät -netto	8,2	3,4	14,3
Realisoitumattomat arvostusvoitot/ - tappiot	-4,8	1,6	3,9
Muut oikaisut	3,7	-3,2	-14,2
Käyttöpääoman muutos	8,8	41,8	46,0
Rahavirta liiketoiminnasta ennen rahoituseriä ja veroja	155,8	171,9	217,9
Rahoituserien ja verojen rahavirta	-43,7	-31,8	-40,4
Liiketoiminnan nettorahavirta	112,1	140,1	177,5
Investointien nettorahavirta	-27,3	-4,6	-6,0
Rahoituksen rahavirrat			
Lainojen nostot	0,0	11,9	23,3
Lainojen takaisinmaksut	-69,0	-168,2	-164,6
Rahoitusleasingvelkojen muutos	-2,9	-0,9	-1,0
Maksetut osingot	0,0	0,0	-50,0
Rahoituksen nettorahavirta	-71,9	-157,2	-192,3
Rahavarojen muutos	12,8	-21,7	-20,8
Rahavarat tilikauden alussa (31.12.)	2,7	23,4	23,4
Rahavarat tilikauden lopussa	15,5	1,8	2,7

Konsernin osavuositilinpäätöksen liitetiedot

1. LAADINTAPERIAATTEET

Tämä osavuositilinpäätös on laadittu IAS 34 *Osavuositilinpäätökset* -standardin mukaisesti. Alla mainittujen laadintaperiaatteiden muutoksia lukuun ottamatta, osavuositilinpäätökseen sovelletaan samoja laatimisperiaatteita ja laskentamenetelmiä kuin konsernin edellisessä vuosittain päätöksessä. Osavuositilinpäätöksessä julkaistuja tietoja ei ole tilintarkastettu. Seuraavat uudet standardit on otettu käyttöön 1.1.2018:

- IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit*. Standardi on korvannut IAS 39 *Rahoitusinstrumentit*: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin. Standardi sisältää uudet säännökset rahoitusinstrumenttien luokitteluun, arvostukseen, arvonalentumisiin ja suojauslaskentaan. Muutoksella ei ole ollut vaikutusta osavuositilinpäätökseen.
- IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista*. Uusi standardi määrittelee viiden vaiheen viitekehysten asiakassopimuksista syntyvien myyntituottojen kirjaamiseen. Tuloutettava tuotto on määrä, johon yhtiö odottaa olevansa oikeutettu siirtäessään tuotteen tai palvelun asiakkaalle. Standardilla ei ole ollut olennaista vaikutusta Gasumin myyntituottojen kirjaamiseen eikä osavuositilinpäätökseen.

2. OMAT OSAKKEET

Konsernin hallussa ei ole konsernin emoyhtiön omia osakkeita.

3. AINEETTOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOS

milj. euroa

	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
Kirjanpitoarvo katsauskauden alussa	1 166,6	1 148,8	1 148,8
Poistot ja arvonalentumiset	-55,0	-54,2	-68,1
Lisäykset	97,0	52,5	58,9
Saadut investointiavustukset	-0,9	-0,9	-0,9
Hankitut liiketoiminnot	12,2	47,9	49,6
Myydyt liiketoiminnot	0,0	-1,5	-1,5
Siirrot erien välillä	-1,0	-0,4	0,9
Vähennykset (sis. kertyneet poistot)	-0,2	-1,8	-3,0
Kurssierot	5,5	-5,8	-18,3
Kirjanpitoarvo katsauskauden lopussa	1 224,2	1 184,6	1 166,6

4. MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET

milj. euroa

	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
Myyntisaamiset	121,3	78,4	126,8
Siirtosaamiset	4,1	4,5	4,1
Muut saamiset	3,9	6,5	8,9
Saamiset osakkuusyhtiöiltä	3,7	0,0	0,0
Yhteensä	133,0	89,4	139,9

5. JOHDANNAISSOPIMUKSET

milj. euroa

	30.9.2018		31.12.2017	
	Varat	Velat	Varat	Velat
Korkojohdannaiset	0,0	1,9	0,7	2,3
Hyödykejohdannaiset	4,2	2,9	0,5	0,7
Valuuttajohdannaiset	1,3	2,2	1,1	5,2
Yhteensä	5,6	7,0	2,3	8,2
Vähennetään pitkäaikainen osuus:				
Korkojohdannaiset	0,0	1,7	0,6	2,3
Hyödykejohdannaiset	0,6	1,2	0,0	0,0
Valuuttajohdannaiset	0,5	0,6	0,9	3,1
Pitkäaikainen osuus	1,1	3,5	1,5	5,4
Lyhytaikainen osuus	4,4	3,5	0,8	2,8

6. LAINAT

milj. euroa

	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
Pitkäaikaiset			
Lainat rahoituslaitoksilta	399,7	419,6	409,6
Yhteensä	399,7	419,6	409,6
Lyhytaikaiset			
Lainat rahoituslaitoksilta	9,8	19,7	19,7
Yritystodistukset	0,0	0,0	10,0
Yhteensä	9,8	19,7	29,7
Lainat yhteensä	409,5	439,3	439,4

7. OSTOVELAT JA MUUT LYHYTAIKAISET VELAT

milj. euroa

	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
Ostovelat	75,6	48,8	60,6
Muut velat	38,8	69,1	41,6
Siirtovelat	24,9	29,3	16,1
Pankkitililimiitti	0,0	8,2	23,2
Rahoitusleasingvelat	3,8	2,4	2,4
Yhteensä	143,3	157,7	143,9

8. LIIKETOIMINTOJEN YHDISTÄMINEN

Gasum toteutti elokuussa yrityskaupan, jonka seurauksena Gasum Oy:lle siirtyi koko osakekanta yhtiöistä Enegia Consulting Oy, Enegia Portfolio Services Oy sekä Intstream Oy. Kauppa saatettiin päätökseen 31.8.2018 ja se tukee Gasumin pohjoismaista strategiaa mahdollistamalla palveluiden laajentamisen energian tukkumarkkinoilla. Kaupan jälkeen Enegia Consulting Oy:n nimi muutettiin Gasum Consulting Oy:ksi, ja Enegia Portfolio Services Oy:n nimi muutettiin Gasum Portfolio Services Oy:ksi. Hankittujen yhtiöiden luvut on yhdistelty Gasum-konserniin syyskuun alusta alkaen. Kauppahinta-allokaatiossa käytetyt luvut ovat alustavia ja kirjanpitoikäisiksi saattaa tarkentua 12 kuukauden tarkastelujakson aikana hankintapäivästä lukien.

GASUM-KONSERNI

Revontulenpuisto 2 C, PL 21

02100 Espoo

puh. 020 44 71

www.gasum.fi